

RAPORT SINTEZĂ

AUDIERE PUBLICĂ:

„Muntele Țarcu – zonă salbatică sau motor pentru dezvoltare economică”

ZĂVOI – 16.12.2017

I. Introducere

Audierea publică este o procedură transparentă de colectare a unor opinii prin care orice grup, organizație, instituție și persoană fizică interesată își poate aduce contribuția la definirea și adoptarea politicilor publice de interes local și / sau național.

Audierea publică cu tema „Muntele Țarcu – zonă salbatică sau motor pentru dezvoltare economică și bunăstare” a avut loc la data de 16.12.2017, ora 16.00, la Căminul Cultural din comuna Zăvoi.

Acest eveniment de dezbatere și consultare publică a fost organizat de Grupul de Inițiativă “Pro Banatul de Munte”, grup care reprezintă un parteneriat în favoarea intereselor județului Caras Severin și este format din instituții media, sindicate, organizații nonguvernamentale, administrații publice locale, persoane fizice, etc.

Comisia de Inițiere a audierii publice „Muntele Țarcu – zonă salbatică sau motor pentru dezvoltare economică” a fost formată din:

- Doru Cîrdei - Primar Comuna Zavoi
- Apostol Marian - Pro Banatul de Munte
- Vlădulescu Dumitru - Pro Banatul de Munte
- Pârvulescu Petru - Asociația Bloju
- Franț Cristian - jurnalist

Acțiunea a fost organizată în cadrul unui ciclu mai larg de consultări publice care au avut în vedere informarea și participarea activă a cetățenilor din zona Banatului de Munte, la stabilirea unor direcții privind dezvoltarea spațiului în care aceștia trăiesc și muncesc.

După cum se știe, Munții Țarcu au fost declarați Sit Natura 2000, fără vreo zonare clară ci doar pe baza acestui termen generic de ”Munții Țarcu”.

Natura 2000 este o rețea ecologică de arii protejate ce are scopul să mențină într-o stare de conservare favorabilă o selecție a celor mai importante tipuri de habitate și specii ale Europei.

Rețeaua Natura 2000 a fost constituită nu doar pentru protejarea naturii, ci și pentru menținerea bogățiilor naturale pe termen lung, prin exploatarea acestora într-un mod rațional, în scopul asigurării resurselor necesare dezvoltării socio-economice durabile a unitatilor administrativ teritoriale din zonele cuprinse în aceste arii.

Rețeaua Natura 2000 este formată din așa-numitele situri de importanță comunitară (situri Natura 2000), care se împart în două categorii :

- Arii Speciale de Conservare/Situri de Importanță Comunitară (SAC - Special Areas of Conservation/SCI - Sit de Importanță Comunitară) - constituite conform Directivei Habitate a Uniunii Europene (Directiva 92/43 din 1992 privind Conservarea Habitatelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbatic). Aici este încadrat și Situl "Munții Țarcu".
- Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA - Special Protected Areas) - constituite conform Directivei Păsări a Uniunii Europene (Directiva 79/409 din 1979 referitoare la conservarea păsărilor sălbatic).

În România, siturile de importanță comunitară au fost desemnate în două etape:

- Prima etapă - în anul 2007, când au fost desemnate 273 de situri de importanță comunitară prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.
- A doua etapă - la sfârșitul anului 2011, prin desemnarea de noi situri prin Ordinul nr. 2387 din 29 septembrie 2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, când numărul de situri de importanță comunitară a ajuns la 408, având o suprafață de 4.147.368 ha.

Ca orice arie protejată, aceasta trebuie să aibă un custode.

Primul custode al sitului "Munții Țarcu" a fost Asociația "Altitudine" din Arad, o asociație care, în timp, și-a dovedit ineficiența în activitatea de administrare, de elaborare și implementare a planului de management pentru aria naturală protejată.

În anul 2013, Rovana Plumb, ministrul mediului din Guvernul Ponta, a constatat incapacitatea Asociației Altitudine de a face un plan de management al zonei protejate și i-

a retras rolul de custode al sitului, rol preluat de către Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin.

La finele anului 2016, Guvernul a înființat Agenția Națională pentru Arii Protejate (în subordinea Ministerului Mediului) și aceasta a preluat rolul de custode al sitului Natura 2000, ”Munții Țarcu”. La ora actuală în România există patru zone de protecție a naturii:

1. Rezervația Naturală, care este cea mai ușoară zonă de protecție și prevede un areal mic și strict, bine definit.
2. Parcul Natural, un fel de rezervație dar mult mai mare, cu diverse zone de protecție. Parcurile au zone de protecție integrală, zonă de protecție și zonă tampon, pentru fiecare zonare fiind aplicată o protecție diferită și mai puțin strictă.
3. Parcul Național, cea mai puternică zonă de protecție din RO, la fel ca Parcul Natural dar cu o protecție și cu o bogăție avi-faunistică și floră mult mai mare. Parcurile naturale sau naționale au propria Administrație a Parcului care este o instituție cu specialiști în biodiversitate, ecologie și rangeri și sunt în subordinea Romsilva.
4. Situl Natura 2000, zonele umede, Situl RAMSAR sunt arii protejate prin directive europene, de interes european care au (sau nu) corespondent în legislația națională.

După începerea activității în România WWF a încercat să mai introducă în țara noastră încă o formă de zonă protejată, ”zona sălbatică”, care nu este foarte bine definită în legislația românească și impune zone de mii de hectare. Acest concept este însă foarte bine definit de directive ale Comisiei Europene și rezoluții ale Parlamentului European, de care WWF se folosește pentru a introduce și în România acest tip de arie protejată.

Pe baza actelor normative europene, WWF a demarat proiectul ”Sălbăția în Carpați, bogăție pentru oameni” prin care a dorit identificarea și declararea mai multor zone din Carpații de Sud-Vest (inclusiv Munții Țarcu, fie în totalitate, fie de la cota 2000 în sus) ca zone de sălbăție. / Proiectul WWF – anexă la acest raport

Zona ar urma să aibă și ea trei sub-zone:

a. Zona nucleu de sălbăție:

Este recomandat un minim de 3000 de hectare compacte pentru a desemna o zonă ca fiind de sălbăție, având ca obiectiv extinderea ei la 10000 de hectare, acolo unde este posibil, într-un cadru de timp stabilit. Zona nucleu poate fi formata si din mai multe suprafete apropiate care au sub 3000 ha daca acestea sunt conectate între ele prin zone tampon.

b. Zona tampon (de semisălbăticie)

Suprafața minimă, cumulată, a zonelor nucleu și a zonelor tampon ar trebui să nu fie mai mică de 8000 de hectare. Dacă nucleul depășește 8000 de hectare, zona tampon nu mai este necesară. În mod ideal, zonele nucleu și tampon combinate ar trebui să fie suficient de mari pentru a permite expansiunea zonei nucleu până la un obiectiv de cel puțin 10000 de hectare.

c. Zona de tranziție

Fără suprafață minimă, însă este recomandabil ca această zonă să aibă o suprafață de cel puțin un sfert din totalul zonelor nucleu + tampon + tranziție. Această zonă nu este obligatorie, dar în mod special recomandată.

RESTRICȚII: În zona a) sunt excluse, practic, orice intervenție sau acțiune umană, iar în zona b), acolo unde se presupune că aceste acțiuni există deja, se cere resălbăticirea zonei prin dărâmarea/acoperirea urmelor acțiunii umane.

Pentru zona a)- nucleu este precizat clar:

”fără așezări umane sau construcții permanente, adăposturi temporare, supuse reglementărilor, dar fără locuire permanentă. Nu sunt permise noi construcții, fără alte infrastructuri decât cele aparținând siturilor arheologice. Fără infrastructură nouă, iar cea existentă trebuie eliminată. Potecile ar trebui să fie puțin bătătorite, fără sau cu marcaj minim, excepție făcând cazul în care acestea sunt necesare pentru cerințele de conservare locală sau securitate publică. Accesul permis publicului pe poteci (cu piciorul), doar cu acordul administratorului/managerului zonei, pentru a reduce la minim impactul negativ asupra biodiversității, proceselor naturale și peisajului. Nu este permis accesul vehiculelor cu excepția celor care servesc în procesul de reconstrucție, conform planului de management. Accesul cu caii este permis, dar cu restricții. Aceleași restricții sunt pentru cules ciuperci ori fructe de pădure, pășunat, adunat lemne sau fân, frunze, plante medicinale, etc...”

Și pentru zona b) restricțiile sunt similare, cu observația că acolo unde sunt urme ale civilizației ele trebuie distruse ori acoperite efectiv!

Există o singură mențiune a zonelor „sălbaticie” în cadrul OUG 57/2007, în Articolul 22 (2), conform căreia aceste zone sunt înțelese nu ca zone de sălbăticie, a căror scară spațială este mare (>10.000 ha), ci ca „zone sălbaticie”, fără a avea menționată o scară spațială necesară pentru delimitare.

Principalele lacune ale acestui demers țin de modul în care a operat WWF, devenit solitar ca ONG pe această temă în România, care a procedat în diverse feluri astfel încât să fie evitate dezbaterile publice. Mai mult, demersul lor nu are ca suport studii de specialitate în domeniu sau cercetări sociologice în zonele afectate de proiect.

De aceea am considerat absolut necesară organizarea acestei audieri publice la care să fie invitați toți cei care sunt interesați de modul în care se va tranșa această problemă, dar în primul rând reprezentanții UAT-urilor și a cetățenilor din zona respectivă pentru că ei vor resimți cel mai acut efectele socio - economice ale unui astfel de demers

UAT-urile afectate de proiectul propus de WWF prin care se dorește extinderea zonelor sălbatice până în inima localităților sunt de două feluri:

1. Cele afectate în mod direct - primării mici, care au teritoriu efectiv în sit Natura 2000, Munții Țarcu. Principalele comune afectate (cu procentajul din suprafața care se află în sit) sunt: Armeniș (34%), Bolvașnita (63%), Slatina Timiș (25%), Teregova (43%), Turnu Ruieni (40%), Zăvoi (60%). În interiorul sitului se află și așezarea/stațiunea Poiana Mărului și complexul turistic Muntele Mic. Golul alpin aproape în totalitate este folosit pentru pășunat (nu aparține teritorial nici unui UAT) iar padurile aparțin ocoalelor silvice locale.
2. Cele afectate în mod indirect - primăriile Oțelu Roșu și Caransebeș, care deși nu au terenuri în zona de sit, pierd oportunitățile ce pot apărea în urma dezvoltării activităților turistice și economice din zona aflată în discuție.

În cadrul acestei consultări, cetățenii afectați de problema supusă audierii publice, reprezentanții Unităților Administrativ Teritoriale din zonă, oameni de afaceri, oameni politici și reprezentanți ai ONG-urilor interesate, au fost invitați să se exprime cu privire la proiectul propus.

Scopul urmărit al evenimentului a fost ca, în deplină cunoștință de cauză, cetățenii din zona respectivă să decidă care dintre cele două alternative corespund nevoilor pe care le au comunitățile locale din care fac parte.

De asemenea, s-a dorit preluarea unor opinii și soluții cu privire la armonizarea nevoilor de dezvoltare economică și creșterea gradului de ocupare din acest areal, în paralel cu nevoia de protecție a mediului, precum și formularea unor concluzii desprinse din răspunsurile la o serie de întrebări, legate de subiectele majore expuse de către Comisia de Inițiere în cadrul motivației acestei audieri publice:

1. *Cunoașteți reglementările impuse de statutul juridic al sit-urilor din cadrul Natura 2000?*
2. *Considerați că este spre interesul Unitatilor Administrativ Teritoriale, și a locuitorilor din cadrul acestora, ca zona munților Țarcu să rămână sub protecția și restricțiile impuse de cadrul legislativ ce reglementează siturile Natura 2000?*
3. *Sunteți interesați de creșterea potențialului economic al zonei prin dezvoltarea infrastructurii turistice și economice (drumuri, pensiuni, partii de ski, păstravarii, comert, producție de energie nepoluantă. etc.), care la randul lor generează locuri de muncă și bunăstare?*
4. *Considerați ca este spre interesul Unitatilor Administrativ Teritoriale, și a locuitorilor zonei, ca zona munților Țarcu să fie declarată zone de slabaticie, interzicându-se astfel orice intervenție sau acțiune umană și chiar activități tradiționale până acum, cum ar fi: cules ciuperci, fructe de pădure, pășunat, adunat lemne, fân, frunze sau plante medicinale?*
5. *Sunteți de acord cu declararea muntelui Țarcu, ca zonă de sălbăticie?*

Alături de motivație, în scop de informare și facilitare a procesului de consultare publică, au mai fost puse la dispoziția celor interesați următoarele informații: procedura de desfășurare a audierii publice, îndrumarul de redactare a opiniei/depoziției și regulamentul de desfășurare a evenimentului de audiere publică, formularul de înregistrare, numele membrilor Comisiei de inițiativă și numele membrilor Comisiei de experți.

Conform procedurii audierii publice, toți cei interesați în a-și expune punctele de vedere, au formulat, în prealabil, în scris, o opinie, sub forma unei depoziții. Din totalul de **40 depoziții scrise colectate, au fost susținute verbal, în cadrul audierii publice propriu-zise, un număr de 25 de opinii.** La audierea publică a participat un număr de 80 de persoane. De asemenea, au participat jurnaliști din mass media locală și regională, în calitate de observatori.

În vederea pregătirii audierii publice, membrii Comitetului de inițiativă au întreprins următoarele acțiuni:

- Au informat în mod direct peste 1500 de cetățeni din satele respective cu privire la motivația audierii publice, dar și în ceea ce privește drepturile și obligațiile pe care le au locuitorii localităților aflate în zona de sălbăticie propusă sau în zona de protecție stabilită deja prin siturile Natura 2000.
- S-a realizat un studiu sociologic, atașat acestui raport, și s-au colectat de la cetățeni 503 chestionare completate, în care o majoritate covârșitoare, de peste 80%, s-a exprimat

împotriva declarării muntelui Țarcu ca zonă de sălbăticie, considerând restricțiile stabilite în cazul siturilor Natura 2000 ca fiind suficiente pentru protecția acestui areal.

- Lansarea Motivației și Chemarea la acțiune;
- Expedierea a peste 300 de invitații prin Chemarea la acțiune către un spectru larg de părți interesate;
- Publicarea anunțurilor în presa locală și regională;
- Transmiterea comunicatelor de presă și a invitațiilor de participare;
- Publicarea evenimentului pe site-ul Pro Banatul de Munte și pe conturile de facebook;
- Redactarea, tipărirea și distribuirea a peste 1000 flayere și afișe cu prezentarea evenimentului;
- Prezentarea, pe larg, a evenimentului în două emisiuni la postul local de televiziune Banat TV;
- Constituirea Comisiei de Experti Independenți, formată din:
 - Conf.dr. ILEANA ROTARU
 - Prof.univ. MARTIN OLARU
 - Prof. univ. MIHAI TODOR

II. Cuprinsul raportului sinteză:

Rolul Comisiei de experți a fost de a inventaria cele 503 chestionare, precum și **cele 40 de depoziții scrise, dintre care 25 au fost susținute verbal, în cadrul audierii publice**, de a sintetiza problemele identificate de depozați, pe de o parte, iar pe de altă parte de a identifica soluțiile propuse și a le cataloga în funcție de impactul lor asupra dezvoltării mediului de afaceri și a creșterii gradului de ocupare.

Depozițiile scrise sau susținute verbal în cadrul audierii publice au reprezentat puncte de vedere provenite de la:

- Unități administrativ teritoriale - 5
- Oameni de afaceri - 4
- Locuitori din zonă - 27
- Mediul universitar – 1
- Primari – 3

III Caracteristicile zonei:

Din analiza depozițiilor scrise și susținute verbal în timpul audierii publice au fost identificate caracteristicile specifice zonei.

Caracteristici pozitive:

- existența unui potențial turistic deosebit, încă neexploatat;
- existența unui potențial deosebit în ceea ce privește inovația, creativitatea și multiculturalismul;
- potențial economic important privind:
 - exploatarea resurselor minerale,
 - exploatarea și valorificarea superioară a resurselor naturale;
 - producerea energiilor alternative;
 - creșterea animalelor și pomicultura.

Caracteristici negative:

- constrângeri cauzate de interdicțiile specifice în cazul siturilor Natura 2000, în situația implementării unor proiecte comunitare care au în vedere dezvoltarea infrastructurii de transport, alimentare cu apă, canalizare, etc. În acest context se consideră că înăsprirea acestora prin declararea zonei ca zona de sălbăticie, nu este în folosul comunităților locale respective;
- infrastructura deficitară;
- insuficienta coordonare între actorii din comunitate;
- existența unui potențial asociativ scăzut;
- dificultăți cauzate de numeroase bariere legislative privind gestionarea eficientă a potențialului de resurse locale;
- lipsa locurilor de muncă;
- migrația internă și externă a forței de muncă, cu efecte grave privind depopularea zonei și lipsa resurselor umane;
- slaba reprezentare și promovare a intereselor zonei la nivel național și internațional;
- gradul redus al culturii organizaționale și antreprenoriale, precum și lipsa interesului organismelor publice în stimularea spiritului antreprenorial;
- un mediu de afaceri ale caror inițiative antreprenoriale depind, într-o proporție nepermis de mare, de influența negativă a unor factori externi.
- absența unor strategii de promovare, prin campanii de advocacy profesionale, a potențialului și a oportunităților pe care le oferă zona, celor ce doresc să investească în această zonă;
- lipsă parteneriate, sau parteneriate deficitare din punct de vedere al încrederii, între agenții economici și Unitățile Administrativ Teritoriale, având ca efect incapacitatea de a dezvolta activități economice care să aducă plus valoare zonei și locuitorilor acesteia.

IV. Opinii ale participantilor și măsuri propuse în cadrul audierii publice:

1. Muntele Țarcu este singurul loc din Banat unde se poate construi un Centru de schi modern – Nedeia – Poiana Mărului, construit și amenajat după modelul stațiilor internaționale din Austria, Elveția și Serbia (Kopaonik), cu zonă schiabilă amplasată la altitudini înalte, de la 1400 m la 2 100 m (Platoul Nedeia), iar spațiile de cazare și parcare în actuala stațiune climaterică Poiana Mărului, la altitudini joase cuprinse între 600-800 m, într-un cadru natural deosebit;
 2. Prin legătura pe transport pe cablu Nedeia – Poiana Mărului – Muntele Mic se poate crea un domeniu modern de schi în Munții Țarcu, prin părțile atât de pe Nedeia, cât și de pe Muntele Mic, unde se oferă cel mai gros strat de zăpadă din Carpații României, la o altitudine medie de 1500 m, stratul de zăpadă menținându-se timp îndelungat, din noiembrie până în mai;
 3. Ozonoterapia pe Nedeia și-n Poiana Mărului oferă turiștilor senzația de întinerire, de unde și denumirea zonei de „Mica Elveție”. Pe măsură ce se urcă în munți, spre Vârful Nedeii, corpul devine un rezervor de energie, datorită ionizării negative se ușurează trecerea oxigenului în sânge și are loc dezintoxicarea organismului. Niciunde în alți munți din România nu se poate trăi această senzație!
 4. Turismul nu se poate dezvolta fără infrastructură turistică: drumuri de acces în stare bună, cabane și pensiuni de cazare în construcție de piatră și lemn și cu arhitectură de munte, locuri de parcare, parcuri de agrement, locuri de joacă pentru copii, s.a. Toate acestea nu s-au făcut până astăzi, dar sunt foarte necesare în viitorul apropiat. Spre exemplu, drumul de legătură între Muntele Mic (prin Șaua Jigoriei) și Poiana Mărului (pe Valea Șucului) de numai 12 km nu este făcut. În schimb drumul betonat (22 km) de la Zăvoi până la Poiana Mărului s-a deteriorat de la an la an.
 7. În zona turistică „Scorilo” din care fac parte și Munții Țarcu este nevoie să fie păstrate tradițiile și obiceiurile „gugulanilor” dintotdeauna: agricultura, pomicultura, păstoritul și negoțul cu fructe de pădure, mere, pere, prune, gutui și nuci.
 8. Încurajarea, prin facilități, a înființării unor fabrici de prelucrare a fructelor de pădure aflate din abundență în aceasta zona ;
 9. Un acces mai facil al investitorilor la informații pe probleme de legislație, modalități de accesări de fonduri, inițiative și proiecte locale și județene ;
 10. Dezvoltarea resurselor comunitare (politicile legate de tineret, sport, cultură, servicii sociale, sănătate și asistență medicală, organizații neguvernamentale-nonprofit).
- În acest sens se desprinde necesitatea unor intervenții și proiecte care să aibă în vedere:**
- creșterea accesului la informație;
 - sporirea participării civice;

- dezvoltarea activităților cu caracter educațional non-formal;
- încurajarea inițiativelor cu caracter antreprenorial în rândul tinerilor;
- dezvoltarea relațiilor între mediul neguvernamental, nonprofit, respectiv sectorul de afaceri și cel al administrației publice;
- îmbunătățirea capacității ONG-urilor locale de a face proiecte care au în vedere gestionarea eficientă a resurselor locale, pe baza nevoilor pe care le au comunitățile respective.

V. Concluziile participanților la audierea publică:

O zonă turistică nu este căutată doar pentru atracțiile naturale și spectacolul naturii, ci și pentru atracțiile antropice făcute de mâna omului, totul într-o armonie și chiar simbioză între om și natură. De aceea participanții la audierea publică consideră că prin conceptul european „Natura 2000”, în care este cuprins și arealul Munților Țarcu, se asigură suficientă protecție în dezvoltarea echilibrată a zonei și păstrarea faunei și florei din munți.

Restricții suplimentare, stabilite prin dezvoltarea conceptului de Zonă de sălbaticie, vor determina imposibilitatea legală a oricărei investiții care să genereze valoare adăugată pentru locuitorii zonei respective.

Oricât de bune ar fi intențiile pentru grija de mediu și animalele sălbatice, fără grija față de oameni, totul este în zadar. Dacă localnicii din zona de munte, din sate și cătune, nu pot să-și câștige existența, vor părăsi zona de bună voie, fără să fie obligați.

În timp ce în alte țări se oferă „recompense” pentru a repopula astfel de zone, politicile publice din România pun tot mai multe obstacole în calea oamenilor, astfel încât cei care au mai rămas în satele de munte să plece și ei.

În opinia participanților la audierea publică, comunitățile din zona munților Țarcu trebuie să-și poată determina viitorul, participând în mod direct la elaborarea și promovarea unor direcții strategice ce privesc dezvoltarea comunităților din care fac parte. Lipsa unor viziuni de acest fel are ca efect o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se ratează multe oportunități și se consumă irațional resurse importante.

Dezvoltarea zonei nu poate ține de bunul plac al unor organizații nonguvernamentale, care de dragul unor fonduri externe hotărăsc viitorul unor comunități întregi, ci reprezintă o problemă a comunităților respective, singurele îndreptățite să-și definească aceste obiective strategice și să le transpună în programe operaționale pe care să le promoveze în relația cu instituțiile decidente. De aceea, participanții la audierea publică și-au exprimat dorința ca inclusiv custodia sitului Natura 2000 – Munții Țarcu să fie asigurată de ONG-uri locale, nu din alte zone ale țării, pentru a avea siguranța că se cunosc problemele specifice locale și pentru ca populația să aibă acces la informație mult mai ușor.

Munții Țarcu au un potențial turistic însemnat, iar pentru ca zona să devină cu adevărat o destinație turistică pentru vizitatori și un loc de bunăstare pentru locuitori, este nevoie de dezvoltare economică durabilă și nu stopând dezvoltarea prin implementarea conceptului de ”Zonă de sălbaticie”.

Sălbaticie sau dezvoltare nechibzuită sunt extremele care fac mult rău Munților Țarcu. Este nevoie de cumpătare și măsură în toate acțiunile viitoare. Dezvoltarea economică durabilă a județului Caraș-Severin trebuie să aibă în vedere folosirea tuturor resurselor și a patrimoniului natural pe care-l are acest județ, pentru a face din turism, din producția de energie regenerabilă, prelucrarea lemnului, exploatarea resurselor minerale, pomicultura, creșterea animalelor, etc. motoare pentru dezvoltare economică și bunăstare.

Asupra acestor lucruri trebuie să decidă oamenii locului, în cunoștință despre ce se întâmplă cu ei și în jurul lor. Pentru aceasta este nevoie de informație și comunicare interactivă, așa cum s-a dorit prin organizarea audierii publice din data de 16 decembrie 2017, în localitatea Zăvoi.

Concluzia finală, desprinsă atât prin intermediul celor 503 chestionare completate de locuitorii satelor aflate în arealul determinat de Muntele Țarcu cât și prin depozițiile scrise și intervențiile din cadrul audierii publice, este ca aceste comunități resping cu fermitate demersurile WWF privind declararea muntelui Țarcu ca zonă de sălbaticie, considerând restricțiile existente acum, pentru zonele care fac parte din siturile Natura 2000, suficiente pentru a asigura protecție pentru întreaga floră și faună, ceea ce permite o exploatare echilibrată a oportunităților oferite de munte, spre folosul dezvoltării economice și sociale a întregului areal.

Comisia de inițiativă:

Comisia de specialiști: